

Huvudman

Nybro kommun
kommun@nybro.se

Beslut

Datum 2024-10-11

Dnr 2024:6074

Sida 1 (8)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Madesjöskolan 7-9 (Ma02) i Nybro kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nybro kommun att senast **måndag den 13 januari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Nybro kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Nybro kommun ska vidta följande åtgärder

Utredning av elevens behov av särskilt stöd

1. Se till att för varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn – eller som har inkommit och där särskilt stöd ges utan att stödbehovet har utretts – ska rektorn skyndsamt starta en utredning. Förutom att starta utredningar för de elever som befaras att inte uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning ska rektorn också se till att starta utredning av särskilt stöd för de elever som uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden 11 oktober till 16 december 2024 samt vilket datum utredning har startat för respektive elev. (3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att samtliga elever som idag har särskilt stöd på skolan, men där det saknas utredning, får sitt stödbehov skyndsamt utrett. Huvudmannen ska i sin redovisning, **senast den 13 januari 2024**, redogöra för hur huvudmannen säkerställt att samtliga elever med särskilt stöd på skolan, först fått sitt stödbehov utrett och i aktuella fall fått åtgärdsprogram upprättade. (3 kap. 7 § skollagen)

Beslut om särskilt stöd

3. För varje utredning om särskilt stöd som avslutas under perioden 11 oktober till 16 december 2024 ska rektorn, eller den som rektorn överlåtit beslutanderätten till, fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller fatta beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats under höstterminen 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder **den 13 januari 2024**. (3 kap. 9 § skollagen)
4. Se till att beslut om anpassad studiegång fattas i enlighet med författningarnas krav, för samtliga elever som får sådant särskilt stöd. Huvudmannen ska, om det finns, i samband med redovisningen inkomma med två aidentifierade beslut om anpassad studiegång som är fattade innan redovisningsdatumet samt en sammanställning över hur många beslut som rektorn har fattat gällande anpassad studiegång under perioden 11 oktober till 16 december 2024. Vidare ska det framgå av huvudmannens redovisning till Skolinspektionen, hur huvudmannen säkerställt att samtliga beslut om anpassad studiegång för elever på Madesjöskolan 7-9, är beslutade av rektor. (3 kap. 12 § och 29 kap. 10 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser anmälan till rektorn vid behov av särskilt stöd, samråd med elevhälsan vid utredning av särskilt stöd samt arbetet med åtgärdsprogram.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:6074) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2024 inlett en tillsyn av Madesjöskolan 7-9 i Nybro kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Madesjöskolan 7-9 följer gällande bestämmelser om särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt en lektionsobservation. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, utredningar om särskilt stöd, beslut om anpassad studiegång och beslut om särskild undervisningsgrupp. Vidare har Skolinspektionen granskat betygskataloger i ämnena engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk, för årskurs 8 och 9 innevarande läsår. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Utredning av elevens behov av särskilt stöd och åtgärder inom ramen för särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utredning av elevens behov av särskilt stöd

Representanter för elevhälsan (elevhälsan) uppger i intervju att det finns elever som anmälts för utredning av särskilt stöd där åtgärder satts in utan att behovet av särskilt stöd först utretts, vilket också bekräftas under intervjun med lärarna.

Av Skolinspektionens dokumentgranskning framgår att det finns två elever¹ där det saknas utredning som visar på att eleverna är i behov av särskilt stöd men där båda eleverna har beslut om anpassad studiegång. Båda eleverna har enligt lärarna anmälts till elevhälsokonferens (EHK) för utredning om särskilt stöd av lärarna. Elevhälsan tillstår att de har kännedom om båda eleverna och vidgår att någon utredning om elevernas behov av särskilt stöd inte genomförts.

¹ Elever benämnda som elev 1 och elev 2 i Skolinspektionens tjänsteanteckning från den 19 september 2024

Av Skolinspektionens dokumentgranskning framgår vidare att en elev² placerats i särskild undervisningsgrupp, trots att utredning av elevens stödbehov saknas. Elevhälsan bekräftar i intervju att eleven inte utretts för särskilt stöd, utan att åtgärden sattes in i dialog med elevens vårdnadshavare.

Anpassad studiegång

Av Skolinspektionens dokumentgranskningen framgår att två elever³ har beslut om anpassad studiegång som ej har fattats av rektor. Elevhälsan tillstår att de har kännedom om båda eleverna och att beslutet ej har fattats av rektor utan har fattats av annan pedagog på skolan.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bl.a. att om det inom ramen för undervisningen, framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår bl.a. att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §. (3 kap. 9 § skollagen)

² Elev 5 i Skolinspektionens tjänsteanteckning från den 19 september 2024

³ Elev 1 och elev 2 i Skolinspektionens tjänsteanteckning från den 19 september 2024

Skolinspektionens bedömning

Utredning av elevens behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Av Skolinspektionens utredning framgår visserligen att resurspedagoger anmäler de elever som, trots att extra anpassningar har getts inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte komma att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Av utredningen framgår dock att rektorn inte alltid startar en utredning om särskilt stöd efter att resurspedagoger har anmält behov av en sådan utredning och att olika former av särskilt stöd sätts in utan att elevernas behov har utretts. En utredning syftar till att ge skolan ett tillräckligt underlag för att förstå varför eleven har svårigheter i skolsituationen och vilka stödinsatser som skolan eventuellt behöver sätta in. En konsekvens av att en utredning inte görs eller görs för sent är att de åtgärder som sätts in för eleven riskerar att inte vara adekvata utifrån elevens behov. Att skolan inte alltid skyndsamt startar utredningar när lärare anmält behoven av sådan, är en brist.

Anpassad studiegång

Skolinspektionen bedömer att skolan inte lever upp till skollagens bestämmelser när det gäller vem som har rätt att fatta beslut om åtgärder inom ramen för särskilt stöd. Utredningen visar på att en pedagog, som ej är skolans rektor, tagit beslut om anpassad studiegång i två elevärenden, vilket är en brist. Av skollagen framgår att det är rektorn som ska fatta beslut när särskilt stöd ska ges bland annat i form av anpassad studiegång. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt vid beslut om anpassad studiegång.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Nybro kommuns verksamhet vid Madesjöskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utredning av elevens behov av särskilt stöd samt att beslut om anpassad studiegång ska fattas av rektor. Det finns därför skäl att förelägga Nybro kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan till rektor

Av intervju med lärarna samt elevhälsan framgår att om en lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla betygskriterierna, efter att extra anpassningar i den ordinarie undervisningen testats, då anmäls detta till EHK, där också rektorn ingår. Vidare uppger lärarna och elevhälsan att en resurspedagog finns kopplad till respektive årskurs och att anmälan till EHK sker via resurspedagogen, oftast muntligt.

Av Skolinspektionens dokumentgranskning av betygskatalogerna i ämnena engelska, matematik, svenska och svenska som andra språk, valdes 7 elever ut som exempel då dessa elever antingen hade betyget F eller streck i betygskatalogen. Lärarna uppgav att samtliga av dessa 7 elever också var anmälda till rektorn och EHK för utredning om särskilt stöd. Vidare uppger lärarna att det alltid sker en anmälan till rektorn och EHK om någon elev inte når målen för betyg.

Samråd med elevhälsan

Av intervju med lärarna, elevhälsan och rektorn framgår att elevhälsan involveras när det befaras att en elev inte når betygskriterierna och att samråd med elevhälsan sker vid utredningar om särskilt stöd. Detta bekräftas även av de utredningar som Skolinspektionen tagit del av.

Upprättade åtgärdsprogram

Av intervjuer med lärarna och elevhälsan framgår att elever och elevernas vårdnadshavare informeras om det fullständiga innehållet i ett åtgärdsprogram. Av intervjuer med lärarna och rektorn framgår att vårdnadshavarna informeras om möjligheten att överklaga beslut om åtgärdsprogram, vilket också styrks av Skolinspektionens dokumentgranskning där det finns skriftlig överklagandehänvisning på de beslutsdokument som granskats. Skolans rektor bekräftar i uppföljande kommunikation att överklagandehänvisning finns på samtliga beslutsdokument, vilka är centralt framtagna kommungemensamma dokument.

Av Skolinspektionens dokumentgranskning framgår att tidpunkt och ansvarig för uppföljning och utvärdering anges i åtgärdsprogrammen, samt i de separata beslut som fattats gällande anpassad studiegång och placering

i särskild undervisningsgrupp. Vidare framgår det av granskade beslut vilket stödbehov eleven har samt hur stödbehovet ska tillgodoses.

Av intervju med lärarna och elevhälsan framgår att uppföljningar och utvärderingar sker tillsammans med eleven och dennes vårdnadshavare, vilket dokumenteras i minnesanteckningar.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår bl.a. att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
 2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §,
- eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare
Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Fredrik Johansen

Föredragande
Signerat av: Fredrik Johansen

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Henrik Helmér medverkat.